

Előfizetési feltételek

helyben házból hordva vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereske-
dők és gyárosok külön árkedvezmény-
ben részesülnek.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Nyílt tér sora 40 fillér.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Kéziratok nem adnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papir-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előti-
zetések és hirdetések bér-
mentesen küldendők

A helyzet komolysága.

A kínai idegen-gyűlöletnek még mennyi borzasztó aidozatáról kapunk rémhíreket, sőt hogy nem kell-e már is valamelyik földünk erőszakos halálát süratnunk, ki tudna erről biztosat mondani a részint hézagos, részint hazug tudósítások, a nagy zürzavar mellett, mely ott Kelet-Ázsiában bekövetkezett s ama végtelenül nagyobb zavarok mellett, melyek elkerülhetlenül fenyegetnek? Persze közvetlenül nem fenyegetnek bennünket a már megtörtént és szorult szívvel még várható események. Mert, hála Ausztria és Magyarország kereskedői és iparosai vállalkozó kedvének, mely Kinára vonatkozólag eddig csak tantoríthatlan tartózkodásban érvényesült, ott nem tartozunk a „possidentes” sorába, akik most bizony nem mondhatják el magukról, hogy „beati”; mi az önmegelégedés nagyhatalma vagyunk, mely nemzetközi politikáját háztartásilag a meréstől irtózkodó okos tanács szerint idomítja: „maradj otthon és szerezd meg becsületesen az élelmedet!” De közvetve kénytelenek lehetünk az ott kifejlődő ügyek átokköréhez közeledni. Mert egyrészt általános kulturális érdekeket is érintettek bűnös kézzel Kinában, sőt tekintve attól, hogy ott monarchiánk honosai is védelemre szorultak, nem szabad magunkat — Széll Kálmán határozottan hangsúlyozta ezt a parlament utolsó előtti ülésében — a kultura phalanxából kikacsolni, melyet a hatalmak közössége ott a barbár üzelmek ellen felállított; másrészt pedig nincs teljesen kizárva a lehetőség, az a bizonyos sajnos lehetőség, hogy a hatalmak egyetértése nem tart folyvást közös vállalkozásuk minden fázisára nézve és hogy ezáltal az európai békehorizonton is legalább ideiglenesen barátságos állhatunk be. Ezért iparkodnunk kell az ügyek eredete és lényege felől tisztában lenni, mert csak így lehetünk képesek legalább megközelítőleg felbecsülni horderejüket.

Amint Anglia Roseberry vezetése alatt híjjával volt a helyes előrelátásnak s aztán többé nem volt képes a Kína és Japán közt mindinkább kihegyesedő konfliktust még idejekorán kompromisszum útján elintézni, a kelet-ázsiai probléma ki lett göngyöltve teljes súlyos következményeiben. Kína, mint tudjuk, vereséget szenvedett; Japán diktálta neki a békefeltételeket; Li-Hung-Tsang a pekingi császári palotából megbízást kapott, hogy Európában a feltételek enyhítése érdekében működjen. Megjelent a pétérvári, londoni, berlini udvaroknál és Párisban, ezzel valóságos jogot teremtett az intervenczióra, melyet az ad hoc létrejött négyes szövetség gyakorolt is és a békefeltételek tete-

mesen megmásították. Erősen Oroszország javára, igen kevésbé Kína javára, erősen Japán hátrányára. Így keletkezett egy éles ellentét Oroszország és Japán, Kína két közvetlen szomszéd állama közt, mely ellentétnek sokkal terjedelmesebb módon kell elintézésre jutnia, mint folytonos surlódásaik által Korea szigetén. De még egy másik ellentét érvényesül ott s ez sokkal régebbi keletti: az ellentét Anglia és Oroszország közt. Anglia, mely azt tartotta, hogy Kína falképpen szolgál neki Oroszország további előnyomulása ellen Dél felé, nem akarja engedni, hogy Oroszország, mely a Thi-és Amur-tartományt, valamint Mandzsú-ország egy részét már úgy is bezebelte s mint Kína barátja legutóljára még Liao-Tung felszigetét Port-Arthur és Talién ki-
kötökkel is megszerezte, további területszerzés által erős számu csapat segítségével igazán az egyedül parancsoló hatalom legyen Kinában. Ebben Angliának öszinte szövetsége Japán, melynek felnie kell, hogy Oroszország befolyási körébe esik, amint ez teljesen Kína urává tette magát. Azért akarja ez a két szövetség, hogy Kína reformáltassék s így reorganizáltassék, természetesen a japánok tendenciái szerint: Japán mérvadó vezetése alatt. És ezek a tendenciák az egész Ázsiában kialakuló viszonyokban támogatást és igazolást találnak. Mert míg Európában az államok gazdaságilag és kulturailag nemzetközi közösségre törekedni — látszanak, Ázsiában a nacionalizmus, még az előnyomuló kereszténységhez való vallási ellentét által is felpiskálva, jut a legmerevebb kialakulásra.

Ez tünik ki most az oly barbár módon dühöngő gyűlöletből, melyet a kínaiak az idegenek ellen tomboltatnak. És engesztelő, alattomos nyilatkozatok által nem szabad magunkat elámitatnunk: minden kínai egy huron pendül. Mert mind a három párt, mely ott szervezve van: reformpárt a megmérgezett fiatal császár alatt, a mandarinok pártja Tuan herceg, a leendő császár atyja alatt, valamint az anyacsászárnő pártja, valamennyi egy célú követ: hogy az idegenekről szabaduljanak, Kinát a kínaiaknak tartás meg. A reformpárt a nép kulturális emelése által akarja ezt elnyerni, a mandarinok pártja azonnal erőszak alkalmazása által és hogy az anya-császárnő ugyanezt tartja, bizonyítja a támogatás, melyben a boxereket részesíti. Mert ama tapasztalatok után, melyeket Kína a simonoseki békefeltételeknek Európa által oly szívesen kieszközölt megmásítása körül szerzett, minden kínai abban az erős véleményben lehet, hogy az idegenek, kik, amint a kínaiak elárulták katonai gyengeségüket, Pekingben folyton a bírodalom egyes részeinek átengedését kérték kizárólagos gazdasági

okkupálás céljából, hogy az idegenek Kinát csak a kizsákmányolás és felosztás szinte hivatogó objektumának kell, hogy tekintsék. Békés alkuval nem lehetett ezeket az okkupálás után való törekvéseket paralizálni; tehát erősebben kellett védelemre kelni.

Ez vezetett a pekingi véres eseményekhez, melyekért Németország most akar fegyveres kézzel, de anélkül, hogy mindjárt formálisan is háborúra ragadtatná magát, kielégítő engesztelést szerezni. És ki tudja, vajjon, ha újabb és biztosabb hírek érkeznek, nem határozzák-e el magukat más államok is hasonló eljárásra? Arra az aggasztó kérdésre, hogy mi lesz az engesztelés határa, vajjon az egyik hatalom követelése nem fogja-e egy másik hatalomét keresztezni és így nem fogja-e megzavarni mindnyájuk egyetértését, ami végzetleges következményekkel járhat, erre a kérdésre nem lehet feltétlenül megnyugtató választ adni. Ha pedig Ázsiában az egyetértés megzavarása által összegyűlnek a politikai viharfelhők, akkor Európára is lesújthatnak pusztító villámaik. És ebben van a helyzet komolysága. Mi azonban már annyiban is nyugodtabban tekinthetünk a jövőbe, minthogy a magyar nemzet a parlamenti béke által, melyet Széll Kálmán magas államférfiúi körültekintésének köszön, belsőleg megerősödve, teljes szabadságban fogja gyakorolhatni önrendelkezési jogát, a király és a monarchia becsületére.

Kossuth Lajos a nemzetiségi kérdésről.

A magyar politika állandó napirendjével, a nemzetiségi kérdéssel foglalkozik fölöttébb érdekesen Kossuth Lajosnak az a levele, mely eddigelé még nem jutott a nyilvánosság elé. 1877-ben a magyar kultura két neves férfa — akik közül az egyik, Szathmáry György, már nincs életben, a másik pedig nem ohajt szerepelni — a hunyadmegyei elöláhosodott magyarok visszamaradására mozgalmat indított és e célból albumot akartak kiadni. Fölkérték a közreműködésre Kossuth Lajost is, aki az alábbi levelet írta válaszul. Találó fejtegetése ez a nemzetiségi kérdés megoldásának, melyre nézve Kossuth Lajos kevésnek tartja az iskolát, mert amit ott a gyerek tanul, ismét elrontja a családi élete. Ezért is azt javasolja, hogy bele kell nyulni a nép életébe, kereseti viszonyaiba és anyagi érdekeivel kell kapcsolatba hozni a magyarosodást. Kossuth Lajos levele, melyet tulajdonosa a Nemzeti Múzeumnak szánt s melyet szivességből közlésre átadott, így szól:

Uraim! A hunyadmegyei magyarok tömeges elnem-

TÁRCZA.

Van egy fényes csillag . . .

Van egy fényes csillag a gönczölszekérben,
Föl-fölnéztem én rá minden áldott éjen;
Mintha szép lelkednek égi tükre lenne,
Szemed ragyogását ott kerestem benne.

Választottuk ketten, hogyha távol állunk,
Legyen az égen egy közös ideálunk;
Egy pont a magasban, melynek nincsen árnya,
Ahol tekintetünk egymást föltalálja.

Választottuk ketten, de csak magam néztem,
Fönn, a reszkető-kék, magas messzeségben . . .
Könnyed fel se száradt, már is elfeledtél,
Megcsaltad a szívem, mielőtt — szerettel.

Inezédy Gergely.

Virágos rét ölen . . .

Virágos rét ölen a legszebb szőnyegen,
Minőt nem himeznek kelet királyának,
Százhangú zenének zsongó árja között
Gyönyörtől eltelve önfeledten állok.

Nem tudom, mit érzek, gondolatom hol jár,
Csak miként a gyermek dajkája kebelén
Nézek jobbra, balra s köröskörül minden
Ezer szépségével mosolygva int felém.

A magas égboltról lenge felhőfüggöny
Ereszkedik alá a bérczek ormára,
Csipkés-rojtos szelét aranyszínre festve
A ragyogó napnak tündöklő sugára.

Fényözönben uszik a kanyargó Maros,
Ezüst szalag gyanánt övezve a rétet,
Tükrében kevélyen nézegeti magát
Egy-egy halászó gém, amint odább lépked.

Mint a mesemondó ajkáról az ige,
Kél és száll az ének a szomszéd mezőről;

Vidám kalákások, leányok, legények
Aratják az áldást a gazdag dülöröl.

Széles országuton fényes uri fogat,
Bár sietős utja tétovázva halad;
Vig munkások dalán elmereng utasa,
Büszke palotában olyat soh'se hallhat.

Aratókkal együtt dalol a pacsirta,
Régi ismerőse, barátja a népek;
Osztozó hű társuk örömben és búban
Azoknak, kik e hon rögén híven élnek.

Hát miért is megy el innen a hű munkás,
Vándorbotot véve messze idegenbe,
Hol nyelvét sem értik? Hiszen e hazában
Oly boldog az ember, amilyen sehol se.

Virágos rét ölen jár-kél este, reggel,
És míg gyűjtögeti a buzakalászt,
Szívének érzelmét gyönyörrel hirdeti
A pacsirtamadár a szent szabadságot!

Ferencz Samu.

zetlenedése, amellyel, hogy nagyon elszomorító jelenet, egyszersmind oly fenomenális abnormalitás is, mely az én fogalmait a népelet pszichológiája s a magyar nemzeti jellem felől egészen zavarba hozza, annyival is inkább, mert az elfajzott ezerek hozzá még protestánsok is, a protestantizmus pedig az által, hogy a vallási szertartásokat a nép élő nyelvén végezi, s a gyermekek iskoláztatására is gondtal szokott lenni, nagyon hatályos tényező a nyelv és nemzetiség fenntartásánál.

A francia, mert nemzeti jellemének fő vonása a sociabilitás, nagyon könnyen simul környezetéhez. Chateaubriand e simulékonyságot illusztrálva, azt mondja, hogy ha a legislegpárisiabb francia véletlenül a boulevardokról egy oly szigetre vetődnek, ahol távolított vademberek laknak, rövid idő alatt okvetlenül távolított vadember lenne, ellentétben az angollal, ki hasonló körülmények közt nem távolított vademberre, hanem a sziget királyává lenne, ha meg nem ölnék. Ez nem simul senkihez, mert nemzeti jellemének fővonása a hajthatatlan individualizmus; hát végre is, mert az ember társas lény, hát mások simulnak ő hozzá.

De én nem gondolom, hogy még az annyira simulékony francziák történelmében is volna eset arra, hogy számos községek ezerekre menő lakosai kitanultak volna nyelvükből s kivették volna nemzetiségükből csak azért, mert körülöttük más nyelvű nép lakik. Itt az Alpeseben sok helyütt helységről-helysére más más nyelvet beszél a nép, megtanulja a szomszédok nyelvét, de azért a maga szűk körre szorított nyelvet el nem felejté századok óta. A Monte Rosa déli tövében, az Ausasia partján, a Sesia mentében, a gressonai völgyben laknak németek is, oly régen szakadtak el a németégtől hogy idetelepedésük minden hagyományát elveszítették — ezek is megtanulták a környezet nyelvét, de azért a németet el nem felejtették, bár századok óta nem érintkeznek németekkel. A francia Svájcban a Wlehe-nyelv, Grissouban a román kiírhatatlan, nem fog rajtuk semmi környezet. És azok a hunyadmegyei magyarok ott, oly közel a Maroshoz, kiknek hajdani földesuraik magyarok voltak s kik csak még sem voltak minden érintkezés nélkül a magyar világgal, kiknek még lelkészeik magyarul hirdették a vallás tanait, gyermekeik magyar szót hallottak a házi tűzhely körül; magyar oktatást kaptak, ha másról nem is, legalább a vallásról; s kik, bármennyire szétszórva is lakaik a hegyekben, mégis csak községet képeztek s így községről-községre is magyarokkal érintkezhettek: ezek mindennek ellenére elfelejték s nemzetiségükből kivették; még pedig nem valami magasabb kultúra olvasztó hatása alatt vetkőzzenek ki, hanem egy olyan alacsony kulturális fokon álló népfaj nyelve által hagyták saját nyelvüket elyetezni, melynek még papjai sem tudnak mind írást olvasni.

(Folytatása következik.)

Az Emke Kovács Gyula polgármester özvegyéhez.

Felejthetetlen emlékü néhai polgármesterünk tudvalevőleg igen buzgó választmányi és örökös alapító tagja volt az Emke-nek. Az igazgató választmány most a következő részvétiratot intézte az elhunyt özvegyéhez:

Mélyen tisztelt Nagyságos Asszony!

Az őszinte gyász és megdöbbentő fájdalom érzéseivel vette igazgató-választmányunk a szomorú hírt, hogy buzgó választmányi és alapító tagunk, Nagy-Enyed városi választmányi elnökünk, szeretett városunk és anyaszentegyházának s velük együtt az Emkének is önfeláldozó lelkes munkása: székely-keresztúri Kovács Gyula polgármester ur, életkora delén, férfui tettérének tetőfokán, a Mindenható gondviselő Isten megfoghatatlan végzéséből elhunyt.

Őszinte és mély a fájdalomunk, mert az Emkének, az erdélyrészi hazafias társadalom eme nagy ügyének megindulása és megalakulása óta nem volt buzgóbb munkása és tagja, mint Kovács Gyula, kinek szíve változatlanul és állandóan velünk érzett, aki egyik alapvetőnk s mindvégig tántoríthatatlan bajnokunk volt ugy, mint kevesen.

Az igazgató-választmány feladata, hogy Kovács Gy. emlékének megörökítése iránt megfelelő módon intézkedjék. Mi azonban addig is az igazgatótanács határozatából sietünk az egyesület fájdalmát és gyászát e veszteség felett eme részvétirattal tolmácsolni, kívánva az Ég uratól, hogy a súlyos és nagy csapásban annak elviselésére adja meg Nagyságodnak és hozzátartozóinak a kellő erőt és vigasztalást s szolgáljon legalább részben enyhítésül ama tudat, hogy kevés élet volt a földön a közelétre és a reábizott intézményekre nézve áldásosabb, mint az övé s barátai és ismerősei ritkán

láttak és gyászolnak jobb szívet, mint a Kovács Gyuláé volt.

Legyen ezért, valamint önfeláldozó buzgalmaért és minden jóra készségért az ő emléke áldott; az övéi részesüljenek abban a tisztelőben és becsülésben, amelyet egy kiváló férfiu emléke megérdemel.

Fogadja mélyen tisztelt Nagyságos asszony még egyszer az egyesület őszinte gyászának s mély részvételének kifejezését, melylyel vagyunk.

Kolozsvártt, 1900. július hó 2-án.

Hazaifias szolgálai:

Gróf Béli Ákos s. k.
elnök.

Sándor József s. k.
t. alelnök-főtákar.

Tanügy.

Iskolai értesítők.

Az abrudbányai állami elemi fiu- és leányiskola értesítője az 1899-1900-ik tanévről.

Ez iskola ezidei értesítőjét Zahumenszky István igazgató-tanító adta ki. Az értesítő elején megemlékezik laborfalvi dr. Nagy Károly gondnoksági elnökről, ki 1899. július 28-án hunyt el. Az elhunyt tizenegy éven át volt gondnoksági elnök és vezette lankadatlan szorgalommal és lelkiismeretes buzgalommal az iskola ügyeit. A gondnokság és tanítótestület az elhunyt gondnoknak az iskola körül szerzett elvülhetetlen érdemeit jegyzőkönyvileg örökítette meg és özvegyéhez részvétiratot intézett.

Az iskola múlt évi életéből az értesítő a következőket emel ki:

A beiratkozás szeptember 1-11-ig tartott. A mindennapi iskolába beiratkozott 372 tanuló; 84 tanulóval több, mint az előző tanévben. Az ismételő-iskolába felvételre 56 tanuló; itt is 28 tanulóval emelkedett a tanulók létszáma. A beiratkozott tanulók közül román anyanyelvű volt 234; ezek száma a múlt tanévhez képest 117-tel emelkedett. Az értesítő szerint az előírt tanítási anyag az összes osztályokban elvégzettetett.

A tanulók tanulási előmenetele általában véve jó volt; tény, hogy rendes körülmények között lévő városi iskolák tanítási eredménye tekintetében sokkal magasabbak az igények ugyan, de tekintetbe véve azt, hogy iskolánkban a gyermekek iskolalátogatása nagyon rendetlen, különösen e tanévben az igazolatlan mulasztások összege a tanügy nagy hátrányára elszomorító számot ért el, iskolánktól nagyobb eredményt elvárni nem lehetett.

Az igazolatlanul mulasztó tanulók kimutatása kéthetenként a városi tanácsnak rendszeresen terjesztett be, de a városi tanács a mulasztó szülők megbüntetésére körül szigorúan nem járhatott el, mert a mulasztások száma apadás helyett még nagyobbodott. Az iskola mindent megtett a nagymérvű mulasztások megszüntetésére végett; nem rajta mulott tehát, hogy ezen, a tanítást nagyon hátráltató kedvezőtlen viszonyok az egész tanév folyama alatt nem szűntek meg.

A tanulók magaviseletét illetőleg kifogás nem emelhető; ugy szintén a tanulók egészségi állapota kedvezőnek mondható. Szórványosan előforduló ragályos betegségek esetén a kellő intézkedések megtételtek.

A tanítótestület a lefolyt évben Sédér Piroška és Sepeghy Béla tanítókkal szaporított. Az elhalálozás folytán üresedésbe jött gondn. elnöki tisztet helyettesi minőségben a lefolyt évben Molnár Albert ev. ref. lelkész, gondnoksági tag teljesítette.

Iskolai ünnepélyek voltak: November 19-én ünnepelték meg Erzsébet királyné halálának emlékét, mely alkalommal az igazgató tartott emlékbeszédet. Az 1849-iki törvények szentesítésének emlékét a közbéjött husvétii szünidő miatt 1900. évi április 18-án ünnepelték meg, amidőn igazgató megnyitó beszédén kívül Sédér Piroška tanítónő tartott alkalmi felolvasást. Ő Felsőcege koronázási évfordulóját 1900. június 8-án ünnepelték meg. Ez alkalommal igazgató tartott egy megnyitó beszédet és Gart Irén tanítónő alkalmi felolvasást. Az ünnepélyek tárgysorozatának többi pontjait gyermekdalok és szavatok töltötték be. A szegény iskolás gyermekek felruházása javára 1899. évi december 26-án rendeztek egy gyermek-színlelőadást, mely eüldig nem tapasztalt érdeklődés mellett folyt le. Az iskolai énekkarnak dalai után szíre került „A meglepetés” című vígjáték; ezt követte egy előkép, mely után „A Mumus” című vígjáték adatott elő. Az előadást egy magyar nemzeti viseletben pompásan rendezett falusi életkép zárta be. Az általános tetszést aratót színlelőadás 270 koronát jövedelmezett, ami egyedül Szilágyi Etelka és Sédér Piroška tanítóknak odaadó és fáradságot nem ismerő, a rendezés körül kifejtett buzgólkodásának köszönhető. A Boér Béláné elnöksége alatti „Szegény gyermekek segélyező egyesület” ez évben is 13 fiut és 17 leányt

látott el téli ruhával és 12 pár csizmát osztott szét az erre rászorult tanulóknak. Nevezett urnőnek e téren kifejtett több évi jótékonyágáért a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 1899. évi december 28-án 95.426. szám alatti kelt magas rendeletével köszönetét nyilvánította.

A tanulók érdemsorozatából kiemeljük a következőket. Jélesek voltak az I. fiuosztályban: Mózes Mihály; a II. fiuosztályban: Balázs József, Nikora János; a III. fiuosztályban: Frics Károly; a IV. fiuosztályban: Gelei Árpád. Az I. leányosztályban: Halmágyi Erzsébet, Seemann Ilona, Tabakovics Mária; a II. leányosztályban: Tabakovics Ilona, Tabakovics Sára; a III. leányosztályban: Kozák Vilma, Krisai Ilona; az V. leányosztályban: Kremnitzky Sári.

A jövő tanévre nézve az értesítő a következő tájékoztatást közli:

A jövő tanévi beiratások 1900. évi szeptember hó 1-10. napjain, délelőtti 8-11-ig és délutáni 2-4 ig az iskola tanácstermében fognak eszközölni, a rendes tanítás pedig ugyanezen hó 11-én veszi kezdetét. A szülők gyermekeiket személyesen, vagy oly felnőtt megbízottjaik által irassák be, kik a beiratásnál bemondandó adatokat megadni tudják. A mindennapi iskola első osztályába oly gyermekek vétettek fel, kik f. évi augusztus 31-ik napjáig a 6-ik, — az ismételő iskolába pedig azon tankötelesek, kik az említett időig a 12-ik életévüket betöltötték.

Azon tanuló, ki egy, vagy legfeljebb két tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert, felsőbb osztályba csak akkor vétetik fel, ha az elégtelen osztályzattal jelölt tantárgyból a tanév elején a gondnokság jelenlétében a tanítótestület előtt a javító-vizsgálatot kialsija.

Kettőnél több tantárgyból elégtelennel osztályozott tanuló javítóvizsgálatra nem bocsátható s így osztályát ismételni köteles.

Minden elemi iskolai tanuló után 50 fill. beiratasi, 30 fill. orsz. tanítói nyugdíj- és gyámalap jövedelmét képező járulék, valamint 30 fill. évszázó értesítői díjak fizetendők.

Évi tandíj fejében minden elemi iskolai tanuló 4 koronát fizet, mely összeg a tanév első két hónapjában egyszerre fizetendő. A szegénységüket községi bélyegtelen bizonyítvánnyal igazoló szorgalmas és jó magaviseletű tanulók ezen 4 kor-nyi tandíj lefizetése alól felmentetnek és ingyen tankönyvvel is elláttatnak; ezen kedvezményben csak azon tanulók részesíttetnek, kik a beiratásra kiszabott időben, vagy legkésőbb szeptember hó 30-ig iratkoznak be.

Ismételő iskolai tanulók tan- és beiratasi díjat nem fizetnek.

A beiratás alkalmával a tanuló védhimlő-, esetleg újraoltása orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

Vegyes hírek.

— **Solymosy Elek**, a Népszínház kitünő művésze, neje kíséretében e hét elején két napig városunkban időzött és ez időt rokonai, barátai és jó ismerősei körében töltötte.

— **Eljegyzés**. Kovács Károly, a buzás-bocárdi ev. ref. egyház ifju lelkésze, e hó 8-án jegyezte el Kovács Nagy Ferencz b.-bocárdi gazdatiszt és birtokos kedves leányát: Ilonkát. Isten áldása legyen a kötendő szép frigyen!

— **Adomány a Bethlen Gábor szoborra**. Mielőtt még e hónap folyamán hozzáfognánk a Bethlen Gábor szoborra befolyt adományok részletes nyugtázásához, — melyekről előre jelzhetjük, hogy már eddig is tekintélyes és szép összeget tesznek ki — örömmel hozzuk lapunk olvasóinak tudomására, hogy a brassói szász ág. ev. egyház a szobor-alapra 50, azaz ötven koronát adományozott. E minden dicséreten felül álló szép, hazafias tett önmagát dicséri.

— **Az EKE. közgyűlése és kirándulása** f. hó 15-én és 16-án a legszebb reményekre jogosít a jelentkezők szép száma folytán. Kolozsvárról többek közt br. Feilitzsch Arthur orsz. képviselő, Eke elnök, dr. Szádeczky Lajos egyetemi tanár, Melitskó Frigyes m. á. v. felügyelő stb. jönnek. Körünkben eddig 32-en, köztük sok bájos hölgy jelentkezett. Figyelmeztetjük az illetőket, hogy a közgyűlés f. hó 15-én d. e. 1/210-kor a városháznál lesz. Közgyűlés után 11 órakor a sétatéri helyiségben városunk rövid turista-ebédet ad, melyre az Eke vendégeit, helybeli választmányi tagjait és a kiránduló férfiakat hívja meg. Délután 1 órakor indul a kiránduló társaság s az nap a ponori menedékházi tanyára megy, másnap pedig a pilisi turista-házhoz tér vissza s onnan lesz a hazaindulás.

— **A nagyenyedi vadásztársulat közgyűlése** elmúlt vasárnapon d. e. nagy érdeklődés mellett folyt le a városháza nagytermében dr. Varró László elnöke alatt. A leendő elnöki megnyitó és a tit-

kari jelentés világos látképét nyújtotta a társulat egy évi működésének és a bemutatott költségvetési előirányzat kellemesen győzte meg a társulati tagokat, hogy alig pár évi fentállás után már is csinos kis tartaléktökevel rendelkeznek. Új tagokat is vett fel a közgyűlés Brenner János ny. m. kir. honvéd ezredes és Eördögh Bertalan m. kir. járási erdőgazdónok személyében. Kimondotta továbbá, hogy nagyszámú revierjei közül a marosbélit, vladhazit és nyirmezőt, mint melyeket a társulati tagok alig látogatnak, felhagyja, illetve megbizta az Elnökséget, hogy azokat értékesítse azon időre, míg a társulat bérletét képezik. Általános tisztújítást is ejtett meg a közgyűlés és — előzetes jegyzőkönyvi elismerést nyitván a pénztárosi teendőktől visszavonuló Sombori Sándor társ. tagnak — két évre közfelkiáltással elnökké dr. Varró Lászlót, alelnökké Br. Bánffy Kazimirt, titkárrá Horváth Miklóst, vadász mesterré Dezső Zsigmondot, pénztárossá Papp Jánost, tehát ez utolsó kivetelével a régi tisztikar ujjalag megválasztotta.

Az ipartestület nyári táncmulatsága a lefolyt vasárnapon, a hűvös, szeles és esős idő dacára, igen jól sikerült. A tulajdonképpen táncmulatságot délután 6 órakor hangverseny előzte meg, melyet derék tölzölnök most már kitünően szervezett és jól betanított zenekara rendezett. Tölzölő zenekarunk Halász Venczel karmestere személyes vezetésével hat darabot játszott el, és kár, hogy az eső a délutáni folyamán a közönséget a megjelenéstől visszatartotta, mert a zenekar oly szépen és precíz talán egyszer sem játszott, mint épp ez alkalommal. Elismerés illeti őket és különösen derék karmesterüket, Halász Venczel t. Hangverseny után, 1/2 órákor, vette kezdetét a tánc, melyre már igen szép és nagy publikum gyűlt egybe, a tag és kényelmes fedett tánczhelyiség egészen megtelt és a fiatalság reggeli 3 óráig táncolt kitartó jó kedvvel és fáradhatatlanul.

A nagyenyed-tóvisi ipari hitelszövetkezet támogatására a kereskedelmi miniszter 5000 korona értékben 100 db részvényt jegyzett, az összeget pedig a szövetkezet részére folyósította. E szövetkezetnek jelenben 140 tagja van 350 részvényvel; ez a tagokon úgy segít, hogy a jelenlegi rossz iparviszonyok között a tagok számláit leszámítolva és így a hitelképességet emeli.

Felhívás a nagyenyedi ev. ref. egyházközség egyházi rovatallal hátralékban álló tagjaihoz. 38/900. sz. Az erdélyi ev. ref. egyházkerületi igazgató-tanács f. évi 2212. számú leiratával ismételve a legerélyesebb eljárást rendelvén el és felelőssé tevén egyháztanácsunkat az egyházközségünkben fennálló rendkívüli egyházi rovatallal-hátralék felhajtása iránt: tisztelettel felkérjük egyházközségünk mindazon tagjait, kik egyházi tartozásaikkal 1899. év végéig hátralékban vannak, hogy a hátralékos összeget Barabás Károly pénztárhoz I. július hó végéig befizetni sziveskedjenek, mivel azután közigazgatási végrehajtás útján fognak azok felvétetni. Egyháztanácsunk azokkal szemben, kik nagyobb összeggel tartoznak, ez iránti kérelemre kész részletfizetéseket engedélyezni. Az egyházi rovatallal-hátralékok mielőbb szükséges befizetését annyival inkább kérnünk kell, mert, mint tudva van, az egész egyházi adórtartozás a templom-removalási alapot illeti, mely célra híveink élő buzgóságának adományokban megnyilvánulásán kívül más fedezeti alappal, mint az egyházi rovatallal, nem rendelkezünk; a templom removalása pedig már kezdetét vévén, minden arra rendelt bevéendő összegre sürgős szükség van. A nagyenyedi ev. ref. egyházi tanácsnak f. évi július 6-án tartott üléséből. Gáspár János, főgondnok.

Vesztett eb garázdálkodott a napokban. Felenydről jött és a Várszeg-utca külső részében 7 kutyát, több disznót és Belgyán Miklós cipész kis fiacskáját marta meg; utójára a muzsinai határban látták. A megmárt 7 kutyát, továbbá a város területéről még 27 kóborló kutyát a rendőrség kipusztította, a megmárt gyermeket pedig a Pasteur-intézetbe küldötte fel.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó ismerősök, testületek és barátok, akik a megboldogult jó Albert fiannak önfeláldozó fáradságukat és részvétüket nyilvánították, fogadják ez uton leghálásabb köszönetemet. Özv. Kiss Arónné.

A hazai papirgyártás emelése. A vall. és közokt. m. kir. miniszter, a kereskedelmi miniszterrel egyetértve, a hazai papirgyártás emelése végett elrendelte, hogy a rendelkezése és vezetése alatt álló középiskolák, felsőbb leányiskolák, felső kereskedelmi, felső nép- és polgári iskolák, iparos- és kereskedőtanoncz-iskolák, női kereskedelmi tanfolyamok, az állami, közönségi, társulati és magán elemi iskolák, valamint az állami és közönségi óvóintézetek, állami tanító-, tanító- és óvónőképző-intézetek mindegyikében csupán olyan iskolai füzetek, jegyzetek, irkák és tanszerek használtsanak, melyek hazai készítmények.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomtatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvény társaság könyvnyomdájában.

Selyem-Blousok 2 fnt 40 krtól

feljebb — 4 méter! postabér és vámmentesen szállítva! Mintak posta fordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 fnt 65 krig méterenkint.
Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. (6)

5480—1899. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy Nesztor Josif végrehajthatóan Lus Juon, Todor és Szimion végrehajtást szenvedő ellen 377 kor. 60 fillér tőkekövetelés és járulékal ügyében az intragáldi 109. sz. tjkvben Lus Szimion, Todor és Juon nevének álló A + 1105 2 hr. sz. 4 kor.; az 1192, 1193, 1203 1, 1204 1. hr. sz. 22 kor.; az 1218. hr. számra 12 kor.; az 1366, 1368, 1370, hr. sz. 40 kor.; az 1470, 1471, 1472. hr. sz. 442 kor.; a 2086, 2088, 2089. hr. sz. 62 kor.; a 2165. hr. sz. 10 korona és az 1885. hr. sz. 62 korona becsértékű ingatlanokra összesen 634 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az 1900. évi augusztus hó 3-ik napján d. e. 10 órakor intragáldi község házájánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-ez. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyed, 1900. február hó 28-án.

3135 1—1

Vincenti
kir. járásbíró.

Sz. 5866—1899.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kis. tak. pénztár végrehajthatóan Ávrám Juon havasgyógyi lakos végrehajtást szenvedő ellen 200 fnt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a havasgyógyi 50. sz. tjkvben A + 1. rend 1134, 1135, 1136, 1137. hr. sz. alatt adós Ávrám Vaszília lui Dimitru nevének álló egész ingatlanra az 1881. évi LX. t. ez. 156 §-a alkalmazásával 10 fnt kikiáltási áron; továbbá a havasgyógyi 76. sz. tjkvben adós nevének álló A + 1. rend 626, 627, 628, 629, 634, 635. hr. sz. fekvőre 7 fnt; a 2. rend 660. hr. sz. 60 fnt; a 3. rend 661 1, 666, 668, 685, 687, 689, 691. hr. sz. 113 fnt; a 4. rend 862. hr. sz. legelőre 16 fnt; az 1039 hr. sz. szántóra 1 fnt; az 1055. hr. sz. legelőre 6 fnt; a 7. rend 1066, 1067, 1068, 1070. hr. sz. fekvőre 26 fnt; a 8. rend 1086, 1118, 1120, 1122. hr. sz. ingatlanra 22 fnt; végre a havasgyógyi 99. sz. tjkvben az 1881. évi LX. t.-ez. 156. §-a pontja alkalmazásával adós Ávrám Juon, továbbá Mark Todor, Ávrám Mihaila lui Dimitru, Ávrám Antonia lui Dimitru nevének álló egész fekvőre és pedig az A + 1.

rend 911, 913, 916, 917, 923, 924, 930, 933, 979, 1017, 1025, 1037. hr. sz. ingatlanra 92 fnt; a 945. hr. sz. erdőre 1 fnt; az 5. rend 965, 970, 971 hr. sz. a ingatlanra a d) pont alapján 171 fnt, a 977. hr. sz. kaszálóra 2 fnt; a 983 hr. sz. szántóra 2 fnt; a 993, 994. hr. sz. fekvőre 16 fnt; a 998, 999. hr. sz. fekvőre 16 fnt; az 1001, 1002. hr. sz. fekvőre 13 fnt; az 1007, 1020. hr. sz. fekvőre 5 fnt; az 1315, 1316. hr. sz. fekvőre 13 fnt; az 1326 hr. sz. fekvőre 1 fnt és 1330. hr. sz. a fekvőre 2 fnt becsárban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1900. évi augusztus hó 4-én d. e. 10 órakor Havasgyógy község házájánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. évi LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyed, 1899. december hó 11-én.

3136 1—1

Vincenti,
kir. járásbíró.

Sz. 2459—1899.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár végrehajtható javára Bekő András s társa végrehajtást szenvedők ellen 500 korona tőke, ennek 1894. évi febr. hó 5-ik napjától járó 8% kamatai, 57 korona 30 fillér eddig már megállapított, ugy a jelenlegi 14 koronában meghatározott, valamint az ezután felmerülő költségek s az ezennel eszaktározott nagyszabeni „Albina” tak. pénztár javára bekebelezett 260 korona tőke s jár. kielégítése végett a végrehajtási árverést az 1881. LX. t.-ez. 146. és 156. §-a alapján a gyulafehérvári kir. törvényszék (marosújvári kir. járásbíró) területén levő istvánházi 38. számú tjkvben felvett s Bekő István nevére álló A + 1—4. 7. 9. 10. r. sz. 86 2, 87 2, 174 2, 266, 267, 380, 621, 849, 918. hr. sz. alatt felvett ingatlanokra 784 korona; az istvánházi 39. sz. tjkvben felvett s Bekő András nevére álló A + 1. 3. 5. 8. 13. r. sz. 86 3, 87 1, 201 2, 306 2, 307 1, 442 2, 443 1, 876, 1103. hr. sz. ingatlanokra 622 korona ezennel megállapított kikiáltási áron elrendeli.

Az árverés 1900. évi augusztus hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Istvánháza község házájánál fog megtartatni, mikor is a fenti ingatlanok a legtöbbet ígérőnek becsárban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik végrehajtható kivelével tartoznak a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy a 3333 SS. I. M. számú rendelet 8. §-ában felsorolt óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezéhez bantapénzül letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről az elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Maros-Ujvárt, 1900. január hó 25-én.

3137 1—1

Csegezy,
kir. jbró.

Sz. 2263—1899.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. járásbíró mint tkvi hatóság a nagyenyedi kisegítő tak. pénztár végrehajtható javára Purlea Demján és társa végrehajtást szenvedők ellen 800 korona tőke, ennek 1895. évi március hó 5-ik napjától járó 8% kamatai, 39 korona eddigi már megállapított, ugy a jelenlegi 20 koronában meghatározott, valamint az ezután felmerülő költségek kielégítése végett a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t.-ez. 146. §-a alapján a gyulafehérvári kir. törvényszék (marosújvári kir. járásbíró) területén levő czintosi 39. számú tjkvben felvett s Purlea Demján és Purlea Dioniszia nevének álló A + 1. r. sz. 92, 93. hr. sz. sövényház és kertre 350 korona; a 3 r. sz. 341. hr. sz. szántóra 190 korona; a 4. r. sz. 433. hr. sz. szántóra 40 korona; az 5. r. sz. 513, 514. hr. sz. szántóra 96 korona; a 6. r. sz. 549. hr. sz. szántóra 22 korona; a 7. r. sz. 783. hr. sz. legelőre 36 kor.; a 8. r. sz. 799, 800. hr. sz. szántóra 206 korona; a 9. r. sz. 931. hr. sz. kaszálóra 24 korona; a 10. r. sz. 1032, 1033. hr. sz. szántóra 316 korona; a 11. r. sz. 1043 hr. sz. szántóra 56 korona; a 12. r. sz. 1207. hr. sz. kaszálóra 216 kor.; a 13. r. sz. 1293, 1294. hr. sz. kaszálóra 12 korona; a 14. r. sz. 1443. hr. sz. kaszálóra 10 korona; a 15. r. sz. 1482 1 hr. sz. kaszálóra 30 korona ezennel megállapított kikiáltási áron elrendeli.

Az árverés 1900. évi augusztus hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Czintos község házájánál fog megtartatni, mikor is a fenti ingatlanok a legtöbbet ígérőnek becsárban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik végrehajtható kivelével tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy a 3333 SS. I. M. számú rendelet 8. §-ában felsorolt óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezéhez bantapénzül letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről az elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóság.
Maros-Ujvárt, 1900. január 17-én.

3134 1—1

Csegezy,
kir. jbró.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármely sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindentéle kelevény, a női emlékek gyűlése és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület Mexikói-ut 88. II. 25.

1—20 3138

363. v. sz.
1900.**Árverési hirdetmény.**

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1900. évi V. 219. sz. végzése folytán Müller Mihály ügyvéd által képviselt I. Geiger et Comp. felperes részére nagyenyedi lakosok Spangenberg Gyula s társai alperesek ellen 114 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől felül lefoglalt és 2352 koronára becsült ingóságokra a kir. járásbírósnak V. 1900. évi 219. sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, Nagy-Enyeden a városháza előtt leendő megtartása határidőül 1900. évi július hó 17. napján délután 3 órája kintüzetik, amikor a bíróság lefoglalt, a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1899. Sp. 1399 és 1899 Sp. 1398. sz. a. lefoglalt és pedig Spangenberg Gyulánál házi butorok, varrógép, cseréfa, deszka, vasajtók, gyalupad, stb. 682 kor. becsértékben, Telegdi Árpád lakóháznál házi butorok, tengely, falfa, küllő, szekér, lajtorja, gyalupad, stb. 1176 kor. becsért és Wohner Rudolfnál házi butorok, varrógép, sarju, 2 üszöborju, 1 ökörszekér, gyalupad s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívataknak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Nagy-Enyeden, 1900. évi június hó 24. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó.

3145 1-1

662. szám.
1900.**Árverési hirdetmény.**

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1900. évi Sp. 638 2. számú végzése következtében Dr. Garda Kálmán ügyvéd által képviselt Duna Péter javára nagyenyedi lakosok Czeizner András és Erdélyi Ernő ellen 2400 kor. s jár. erejéig 1900. évi június hó 9-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján foglalt és 2926 koronára becsült következő ingóságok, n. m. butor-nemű, varrógép tűkör, kép, függöny, kerékpár stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1900. évi V. 452 2. sz. végzése folytán tökétkövetelés, ennek 1900. évi május hó 10. napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{2}$ % váltódíj, és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy-Enyeden a főtéri üzlethelyiségben 1900. év július hó 26-ik napjának d. e. 9 órája; Czeizner András alperesnél lefoglalt házi butorokra nézve ezen alperes lakásán leendő eszközésére 1900. évi július hó 27-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagy-Enyeden, 1900-ik év július hó 4. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

3144 1-1

Birtok-eladás.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-kollégium tulajdonát képező, **Diód** és **Tövös** községek határán (Alsófehér vármegye) fekvő **196 holdnyi** (á 1600 ööl) területű

tagosított földbirtok

belsőséggel és malommal nyilvános árverés útján eladatnak.

Kikiáltási ár 50.000 korona.**Bánatpénz 10%.**

Az árverés 1900. évi július hó 17-én d. e. 10 órakor tartatik meg Nagy-Enyeden a kollégium jószágigazgatósági irodájában, hol a részletes feltételek korábban is, a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nagy-Enyeden, 1900. július 5.

A Bethlen-kollégium
jogúgyi és jószágigazgatósága.

2-3 3140

A brassói portland-czement-gyár

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét,

felelősség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasúti állomáshoz szállítva, a

legolcsóbb árban.

Nagy-Enyeden kapható:

Fesztinger Á. Dávid urnál.

1-10 3143

1 kilo tiszta finom zamatos kávé 1 frt 50^{kr}. Litke-fele pezső. Bánáti leghíresebb buzából örölt hengeralmi lisztek legolcsóbb áron kaphatók.

Bethlen-utczában 3 szoba, konyha, fáskamra, pincze kiadó

ápril 24-től.

Egy kettős számú

WERTHEIM-SZEKRÉNY

olcsó áron eladó.

Raktáromba az alábbi friss ásványvizek érkeztek:**Borszéki, Előpataki, Luhi Margit, Carlsbadi, Marienbadi, Nieder Selters, Salvator, Gishüebler, Budai és Lewicon.**

Friss **Beocsini Roman** és **Portland czementek** szintén megérkeztek; hordó számra legolcsóbb gyári áron szolgálók. Legjobbnak elismert **könnyen kezelhető Wermorel permetezőket**, legerősebb rézgáliczot **igen jutányosan ajánlok.**

A közelgő időnyre ajánlom a híres nemes **gyémánt aczélből készült kaszákat**; minden darabért **jót állok**, ha nem lenne, jó becsérem vagy árat visszaadom. Egyéb számszámok, **ásók, lapátok, kerti-ollók, gereblyék, kapák**, mindennemű **szegek legolcsóbb áron kaphatók.**

Nagy választékban **alpacka** és **nikkel tárgyak, gyümölcsös tálak, kenyérkosarak, kanalak, tálcák 20 krtól 4 frtig.** Diszes **lámpák, husvágók, uj fajta kávéőrők.**

Többféle páczolt halak**angolna, lapardon, sardinia, orosz hal, heringek, pisztrángok.**

A kirakat szives megtekintésére becses pártfogóimat ez uttal is kérve, maradok teljes tisztelettel

BISZTRITSÁNY LAJOS.

2017 30-52

Erősen vasalt targonca 3 frtért kapható.

Csemege, valamint bőr, fűszer, liszt, norinbergi, rövidáru, vas, porcelán s edénykereskedés

KINDL J. NAGY-ENYED**FŐTÉR.**

Mindennap friss szebeni **tormás virsli** s más husneműek, különféle **sajtok**, valamint az egész országban híres **orosházi házi kenyér** kapható.

Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Felsége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárny-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherceg **rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel.** Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, amint megfelelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest-betéti cipők kitünőségét bizonyították, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szives tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelő hive

Wekerle Sándor.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-fele, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagsága 1 frt 20 kr, egyszerű 60 kr, homoktalp 40 kr, gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállított.

Széküldés csakis utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Egyedüli elárúsítás Alsófehér vármegye részére.

Az Asbestárny-gyár betéti társaság képviselete és elárúsító raktára:

Kindl J. Nagy-Enyed, fő-tér.

3013 1-50

Legjobbféle vasekkel taligákkal, külön acél ekefők és alkatrészek kaphatók.

Legjobbnek bizonyult korona tapaszról friss küldemény érkezett.